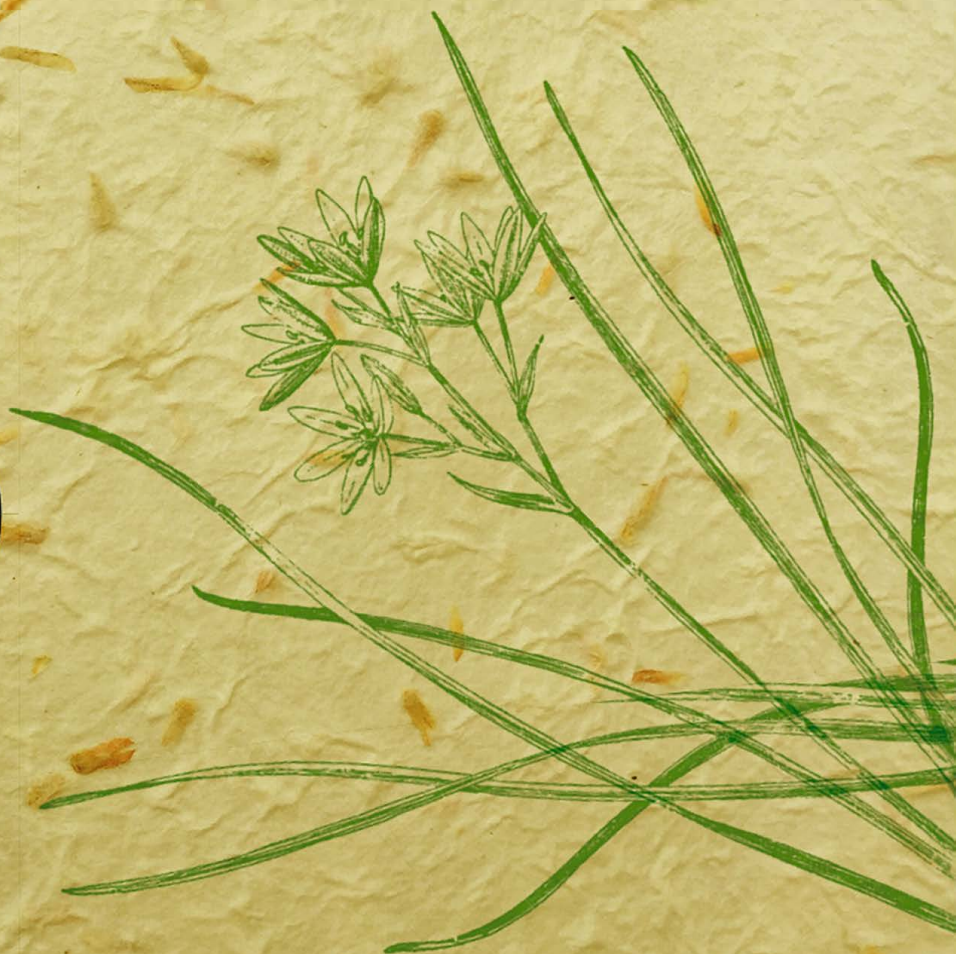

PROPOJENÍ

VÝCHODNÍ MOUDROSTI
A ZÁPADNÍHO BYLINKAŘENÍ
V PĚTI ELEMENTECH

MUDr. Erika Goetzová
Lenka Martanová

PODĚKOVÁNÍ

Za laskavou spolupráci na návrhu obálky
a za ilustrace na její přední straně děkujeme
Josefu a Kateřině Poslušným. Náš dík patří i Lence Krejzarové,
za trpělivost při zpracování elektronické podoby textů.

Děkujeme všem kolegům,
kteří s námi sdíleli proces vzniku této knihy.

PROPOJENÍ

VÝCHODNÍ MOUDROSTI
A ZÁPADNÍHO BYLINKAŘENÍ
V PĚTI ELEMENTECH

MUDr. Erika Goetzová
Lenka Martanová

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

MUDr. Erika Goetzová, Lenka Martanová

PROPOJENÍ VÝCHODNÍ MOUDROSTI A ZÁPADNÍHO BYLINKAŘENÍ V PĚTI ELEMENTECH

© Grada Publishing, a.s., 2024

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2024

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

jako svou 9724. publikaci

Odpovědný redaktor Mgr. Jindřich Veselý, Ph.D.

Grafická úprava a zpracování Silvie-Anežka Matić

Obálka Josef a Kateřina Poslušní

Počet stran 672

1. vydání, Praha 2024

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

Autorky a nakladatelství děkují firmám Pharmacopea CZ s.r.o. a SCHWARZ CLINIC s.r.o. za podporu, která umožnila vydání knihy.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o bylinných přípravcích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění však pro autory ani pro nakladatelství nevyplynou žádné právní důsledky.

ISBN 978-80-271-7505-5 (ePub)

ISBN 978-80-271-7504-8 (pdf)

ISBN 978-80-247-4915-0 (print)

Člověk se svými obtížemi, bylinářka, lékařka zabývající se tradiční čínskou medicínou (TCM) – tři pohledy na stejnou věc a spousta odpovědí na otázku proč máme zdravotní těžkosti, proč jsme nemocní.

Kniha detailně popisuje příznaky a důvody vzniku nerovnováhy v organismu z pohledu tradiční čínské medicíny. Nabízí přehledný seznam bylin, jak našich západních, tak čínských, účinných na daný problém. Každá kapitola nabízí vzorovou směs z našich bylin s vysvětlením, proč jsou použity právě tyto bylinky.

Zastáncům tradiční čínské medicíny kniha rozšíří povědomí o západních léčivkách, českým bylinářům naopak představí principy tradiční čínské medicíny a v ní používané byliny.

Petra Kropáčová, bylinářka, již svět bylin ohromuje

Kniha nabízí ucelený a systematický pohled autorky na možnosti využití našich evropských bylin k bylinné léčbě (fytoterapii) v kontextu tradiční čínské medicíny. Tento ojedinělý přístup nabízí mnoho nových pohledů a přináší spoustu obohacujících informací.

Blanka Novotná, bylinářka porovnávající východní (TCM, AYU) a západní herbalistickou tradici

Po narození dětí jsem hledala cestu, jak pomoci sobě i svým dětem šetrnou cestou při různých zdravotních obtížích. Začala jsem se zajímat o alternativní metody, bylinky i léčivou moc přírody. A měla jsem štěstí, dostala se mi do rukou tato jedinečná publikace, která srozumitelně propojuje tradiční čínskou medicínu a západní bylinkářský svět. V současné uspěchané době mi kniha nejen pomáhá hledat ztracenou rovnováhu, vnitřní klid, ale také mě učí vnímat své tělo, své potřeby a pomáhá mi vytvořit si doma bylinné směsi na různé zdravotní neduhy z bylinek, které rostou všude kolem nás.

Díky této knize jsem též pochopila systém pěti živlů (ohně, vody, země, kovu a dřeva), které jsou v každém člověku. Autorky velmi srozumitelně popsaly, jak se tyto živly vzájemně ovlivňují v přírodě, stejně jako v lidském organismu. Publikace je unikátní tím, že kombinuje popis klinické situace, účinky bylin z pohledu živlů a současně poskytuje konkrétní návod, které bylinky použít, abychom všechny živly zastoupené v těle opět dostali do rovnováhy. Autorkám se podařilo vytvořit dílo, které je funkční, dostupné, srozumitelné a obohacující jak pro odbornou, tak i laickou veřejnost. Knihu mohu doporučit všem, kteří se zajímají o východní medicínu a léčivou moc bylinek.

Lenka Krejzarová, začínající bylinářka

Konečně je to tady. Geniální myšlenku se po náročné práci podařilo uskutečnit dvěma šikovným bylinářkám, Lence a Erice.

Držte v ruce knihu, která je unikátem na našem trhu a obrovským přínosem pro všechny lidi, kteří se zajímají o byliny a využívají bylinářství ať už pro léčení, nebo potěchu své duše. Kniha by určitě neměla chybět v knihovně žádného terapeuta tradiční čínské medicíny.

Budete-li chtít získat autentické zážitky se spoustou zábavy, pohody, laskavého přístupu a trpělivých odpovědí na dotazy, absolvujte kurz se stejným názvem jako kniha, vedený autorkami. Všem příznivcům naší matky Země na něm Lenka s Erikou předají mnoho skvělých vědomostí. Právem jim oběma patří za toto dílo velký dík.

Jitka Žižková, terapeutka TCM

OBSAH

ÚVOD	15
ELEMENT OHNĚ	21
OBTÍŽ: BUŠENÍ SRDCE	23
I. SITUACE NADMĚRNÉHO OHNĚ (A „TANU“)	24
II. SITUACE RELATIVNĚ ZVĚTŠENÉHO OHNĚ	28
III. SITUACE NEDOSTATEČNÉHO OHNĚ SRDCE	32
IV. SITUACE NEDOSTATEČNOSTI ENERGIE A/NEBO KRVE SRDCE	36
V. SITUACE STAGNACE KRVE V DRAHÁCH SRDCE	39
VI. NEDOSTATEČNÝ OHEŇ SRDCE (VÁŽNÝ STAV K SITUACI III.)	44
OBTÍŽ: NESPAVOST	47
I. SITUACE NADMĚRNÉHO OHNĚ JATER, KTERÝ ZNEKLIDŇUJE SRDCE	49
II. SITUACE NADMĚRNÉHO OHNĚ SRDCE NEBO OHEŇ A TAN OBTĚŽUJÍ SRDCE	53
III. SITUACE SLABOSTI QI A KRVE	57
IV. SITUACE VYČERPANOSTI ELEMENTU VODY	61
OBTÍŽ: SPAVOST	65
I. OSLABENÍ ELEMENTU ZEMĚ	65
II. SLABOST YANGOVÉ ENERGIE (ELEMENTU OHNĚ)	68
III. SITUACE ZATÍŽENÍ VLHKOSTÍ (EVENT. „TANEM“)	72
IV. SITUACE STAGNACE KRVE	75
OBTÍŽ: BOLEST NA HRUDI	77
I. SITUACE STAGNACE KRVE V SRDCI	78
II. SITUACE STAGNACE ENERGIE V HRUDI (A SRDCI)	82
III. SITUACE STAGNACE „TANU“ V HRUDI	87
IV. SITUACE, KDY NAHROMADĚNÝ CHLAD BLOKUJE CIRKULACI KRVE SRDCE	90
V. SITUACE NEDOSTATEČNÉHO OHNĚ (YANGU) SRDCE (A LEDVIN)	93
VI. SITUACE SLABOSTI ENERGIE A/NEBO YINU SRDCE A DALŠÍCH ORGÁNŮ	97

EMOCE	101
I. UKÁZKY EMOČNÍCH STAVŮ Z POHLEDU ELEMENTU OHNĚ	102
SITUACE, KDY OHEŇ SRDCE JE NADMĚRNÝ	102
SITUACE, KDY OHEŇ SRDCE JE NEDOSTATEČNÝ	103
II. UKÁZKY EMOČNÍCH STAVŮ Z POHLEDU ELEMENTU DŘEVA	104
SITUACE, KDY JE ENERGIE JATER (DŘEVA) PŘÍLIŠ STÍSNĚNÁ	105
SITUACE, KDY STÍSNĚNÁ ENERGIE JATER GENERUJE HORKOST	106
SITUACE, KDY STÍSNĚNOST JATER JE GENEROVÁNA NEDOSTATEČNOSTÍ KRVE JATER	106
III. UKÁZKY EMOČNÍCH STAVŮ Z POHLEDU ELEMENTU KOVU	107
SITUACE, KDY JE ENERGIE PLIC ZATÍŽENÁ SMUTKEM ČI ŽALEM	107
SITUACE, KDY JE KOVOVÁ ENERGIE PŘÍLIŠ ROZMĚKLÁ, CHYBÍ STRUKTURA	108
IV. UKÁZKY EMOČNÍCH STAVŮ Z POHLEDU ELEMENTU VODY	110
SITUACE NEDOSTATEČNOSTI ELEMENTU VODY	110
V. UKÁZKY EMOČNÍCH STAVŮ Z POHLEDU ELEMENTU ZEMĚ	111
SITUACE OSLABENÉ ENERGIE ZEMĚ	111
KOŽNÍ OBTÍŽE (EKZÉMY, DERMATITIDY AJ.)	114
ELEMENT VODY	121
OBTÍŽ: DISKOMFORT NEBO BOLEST PŘI MOČENÍ	123
I. SITUACE PŘÍLIŠNÉ HORKOSTI (A EVENT. VLHKOSTI) V MOČOVÝCH CESTÁCH	123
II. SITUACE PŘENOSU HORKOSTI/OHNĚ JATER DO MOČOVÝCH CEST	127
III. SITUACE PŘENOSU OHNĚ SRDCE DO MOČOVÝCH CEST	131
IV. SITUACE PŘEKÁŽKY V MOČOVÝCH CESTÁCH ZPŮSOBENÉ MOČOVÝMI KAMÍNKY	133
V. SITUACE BOLESTIVÉHO MOČENÍ PŘI STAGNACI ENERGIE JATER	138
VI. SITUACE SLABOSTI ŽIVOTNÍ SÍLY A Z TOHO PLYNOUCÍ OBTÍŽE PŘI MOČENÍ	141
VII. SITUACE BLOKÁDY KRVE A Z TOHO PLYNOUCÍ BOLESTI	145
OBTÍŽ: SITUACE VIDITELNĚ ZAKALENÉ MOČI	148
I. SITUACE PŘÍTOMNOSTI VLHKÉ HORKOSTI V MOČOVÝCH CESTÁCH	148

II. SLABOST ENERGIE LEDVIN	151
III. SITUACE OSLABENÍ ELEMENTU ZEMĚ	156

OBTÍŽ: ČASTÉ MOČENÍ, URGENTNÍ MOČENÍ, INKONTINENCE

I. SITUACE PŘÍTOMNOSTI VLHKÉ HORKOSTI V MOČOVÝCH CESTÁCH	160
II. STÍSNĚNOST ENERGIE JATER (NESOULAD MEZI ELEMENTEM DŘEVA A ZEMĚ)	163
III. SLABOST ENERGIE LEDVIN	168
IV. SITUACE OSLABENÍ ELEMENTU ZEMĚ	174

NOČNÍ POMOČOVÁNÍ U DĚTÍ

OBTÍŽ: IMPOTENCE A NEPLODNOST U MUŽŮ

I. OSLABENÍ ENERGIE LEDVIN	188
II. OSLABENÍ ENERGIE I KRVE, ELEMENTU ZEMĚ A SRDCE	196
III. STAGNAGNACE ENERGIE JATER	199
IV. SITUACE VLHKÉ HORKOSTI	203

OBTÍŽ: OTOKY

I. SITUACE NAHROMADĚNÍ VODY A VLHKOSTI	209
II. SITUACE VYČERPANOSTI ELEMENTU ZEMĚ	213
III. SITUACE VYČERPANOSTI OHNĚ LEDVIN A ZAPLAVENÍ VODOU	217
IV. SITUACE NAHROMADĚNÍ VODY A STÁZA KRVE	221

OBTÍŽ: ONEMOCNĚNÍ POHYBOVÉHO APARÁTU

ELEMENT ZEMĚ

OBTÍŽ: POCIT DISTENZE (NADMUTÍ A TLAKU) BŘICHA

I. SITUACE STAGNUJÍCÍ POTRAVY	237
II. SITUACE VLHKOSTI A „TANU“	241
III. SITUACE PŘÍTOMNOSTI VLHKÉHO HORKA	245
IV. STÍSNĚNOST JATERNÍ ENERGIE	250
V. SITUACE SLABOSTI ENERGIE STŘEDU (SLEZINY, SLINIVKY, ŽALUDKU A DALŠÍCH ORGÁNŮ)	256
VI. SITUACE SLABOSTI ZAHŘÍVACÍ ENERGIE STŘEDU	261
VII. SITUACE SLABOSTI TEKUTIN (YIN) ŽALUDKU	264

OBTÍŽ: BOLEST BŘICHA	267
I. SITUACE AKUMULOVANÉHO CHLADU	268
II. SITUACE STAGNUJÍCÍ POTRAVY	272
III. SITUACE HORKOSTI ŽALUDKU	276
IV. SITUACE STAGNACE HORKOSTI / VLHKÉ HORKOSTI V BŘIŠE	281
V. STÍSNĚNOST JATERNÍ ENERGIE	285
VI. BLOKÁDA KRVE V ŽALUDKU NEBO V BŘIŠE	289
VII. SITUACE SLABOSTI ZAHŘÍVACÍ ENERGIE STŘEDU	293
VIII. SITUACE SLABOSTI TEKUTIN (YIN) ŽALUDKU	297
OBTÍŽ: NAUZE A ZVRACENÍ	301
OBTÍŽ: PRŮJEM	306
I. SITUACE NAPADENÍ VNĚJŠÍ ŠKODLIVOU ENERGIÍ	307
II. SITUACE VLHKÉ HORKOSTI	313
III. SITUACE STAGNUJÍCÍ CHLADNÉ VLHKOSTI	317
IV. SITUACE STAGNUJÍCÍ POTRAVY	321
V. STÍSNĚNOST JATERNÍ ENERGIE	325
VI. SITUACE SLABOSTI ENERGIE STŘEDU (SLEZINY, SLINIVKY, ŽALUDKU A DALŠÍCH ORGÁNŮ)	328
VII. SITUACE SLABOSTI ZAHŘÍVACÍ ENERGIE STŘEDU A LEDVIN	332
OBTÍŽ: ZÁCPA	336
I. STAGNACE ENERGIE (STÍSNĚNOST JATERNÍ ENERGIE)	337
II. SITUACE VELKÉ HORKOSTI	341
III. STAGNACE POTRAVY (EVENT. „TANU“)	343
IV. SITUACE NEDOSTATKU KRVE	347
V. SITUACE NEDOSTATKU SVLAŽUJÍCÍCH TEKUTIN (YIN)	349
VI. SITUACE OSLABENÍ ENERGIE STŘEDU (ELEMENT ZEMĚ)	352
VII. SITUACE SLABOSTI ZAHŘÍVACÍ ŽIVOTNÍ SÍLY (YANG)	355
DIETOLOGICKÁ DOPORUČENÍ	357
I. NEDOSTATEK PŘIROZENÝCH TEKUTIN (ELEMENT VODY, NEDOSTATEK YINU)	358
II. NEDOSTATEK ELEMENTU OHNĚ V ORGANISMU	359
III. OSLABENÍ ELEMENTU ZEMĚ V ORGANISMU	360
IV. STAGNACE POHYBU ENERGIE A KRVE V ORGANISMU	361

V. STAGNACE VLHKOSTI, „TAN“ V ORGANISMU	361
VI. PŘÍTOMNOST VLHKÉ HORKOSTI V ORGANISMU	362

ELEMENT KOVU 365

OBTÍŽ: RÝMA, KAŠEL A DALŠÍ PŘÍZNAKY VZNIKLÉ V SOUVISLOSTI S NACHLAZENÍM ČI AKUTNÍ RESPIRAČNÍ INFEKČÍ 369

I. SITUACE VELMI ČASNÉHO STADIA	369
II. SITUACE „NAPADENÍ“ CHLADNÝM VĚTREM	371
III. SITUACE „NAPADENÍ“ HORKÝM VĚTREM	378
IV. SITUACE, KDY NA POVRCHU TĚLA PŘETRVÁVÁ CHLADNÝ VÍTR A UVNITŘ ORGANISMU JE PŘÍTOMNA HORKOST	381
V. SITUACE VZNIKU HORKOSTI UVNITŘ ORGANISMU V SOUVISLOSTI S AKUTNÍ RESPIRAČNÍ INFEKČÍ	385
VI. SITUACE, KDY ŠKODLIVÁ ENERGIE „UVÍZLA“ MEZI POVRCHEM A NITREM	404
VII. SITUACE ATAKY HORKOSTI LETNÍHO TYPU A VLHKOSTI	407
VIII. SITUACE ROZVOJE PŘÍLIŠNÉ SUCHOSTI V DÝCHACÍCH CESTÁCH	412

OBTÍŽ: KAŠEL Z VNITŘNÍCH PŘÍČIN 418

I. KAŠEL Z DŮVODU STAGNACE VYSRÁŽENÝCH TEKUTIN A „TANU“	419
II. KAŠEL Z NAHROMADĚNÍ „TANU“ A HORKOSTI	422
III. KAŠEL ZPŮSOBENÝ „INVAZÍ OHNĚ JATER DO PLIC“	426
IV. KAŠEL ZPŮSOBENÝ SLABOSTÍ ENERGIE PLIC	430
V. KAŠEL ZE SLABOSTI ZAHŘÍVACÍ ENERGIE LEDVIN A ENERGIE STŘEDU	433
VI. KAŠEL ZE SLABOSTI SVLAŽUJÍCÍ ENERGIE YIN	436
VII. KAŠEL Z BLOKÁDY VZNIKLÉ PO ÚRAZU ČI CHIRURGICKÉM ZÁKROKU	440

OBTÍŽ: DUŠNOST 443

I. SITUACE „NAPADENÍ“ CHLADNÝM VĚTREM	443
II. SITUACE „NAPADENÍ“ CHLADNÝM VĚTREM A SOUČASNOU PŘÍTOMNOSTÍ HORKA UVNITŘ ORGANISMU	447
III. SITUACE „NAPADENÍ“ HORKÝM VĚTREM	451
IV. DUŠNOST Z DŮVODU STAGNACE VYSRÁŽENÝCH TEKUTIN A „TANU“	455

V. DUŠNOST Z NAHROMADĚNÍ „TANU“ A HORKOSTI	458
VI. DUŠNOST ZPŮSOBENÁ STAGNACÍ ENERGIE V HRUDNÍKU	462
VII. DUŠNOST ZPŮSOBENÁ SLABOSTÍ ENERGIE (A YINU) PLIC	466
VIII. DUŠNOST ZPŮSOBENÁ SLABOSTÍ ENERGIE PLIC A STŘEDU (ELEMENTU ZEMĚ)	469
IX. DUŠNOST ZE SLABOSTI ZAHŘÍVACÍ ENERGIE LEDVIN	472
X. DUŠNOST ZE SLABOSTI SVLAŽUJÍCÍ ENERGIE YIN	476

OBTÍŽ: REZIDUÁLNÍ ZÁNĚTLIVÉ PROCESY V OBLASTI VEDLEJŠÍCH NOSNÍCH DUTIN A STŘEDOUŠNÍ DUTINY

I. ZÁNĚT VEDLEJŠÍCH NOSNÍCH DUTIN	480
II. ZÁNĚT STŘEDOUŠNÍ DUTINY	494

ELEMENT DŘEVA

OBTÍŽ: BOLESTI HLAVY, MIGRÉNY

I. BOLEST HLAVY PŘI PŘÍLIŠ RYCHLÉM VZESTUPU ENERGIE JATER	504
II. BOLEST HLAVY Z PŘÍTOMNOSTI ZAKALENÝCH TEKUTIN „TANU“	509
III. BOLEST HLAVY PŘI NEDOSTATEČNOSTI ENERGIE A KRVÉ	512
IV. BOLEST HLAVY PŘI OSLABENÍ LEDVIN A JATER NA ÚROVNI YINU (VODNÍHO ELEMENTU)	516
V. BOLEST HLAVY ZE STAGNACE CÍRKULACE KRVÉ	519
VI. AKUTNÍ MIGRÉNA	522

OBTÍŽ: ZÁVRATĚ, VERTIGA

I. ZÁVRAŤ PŘI PŘÍLIŠ RYCHLÉM VZESTUPU ENERGIE (YANGU ČI OHNĚ) JATER	524
II. ZÁVRAŤ ZPŮSOBENÁ PŘÍTOMNOSTÍ ZAKALENÝCH TEKUTIN „TANU“	529
III. ZÁVRAŤ Z DŮVODU NEDOSTATEČNOSTI ENERGIE A KRVÉ	533
IV. ZÁVRAŤ Z DŮVODU OSLABENÍ ESENCE LEDVIN (HLUBOKÝCH ZDROJŮ)	537
V. ZÁVRAŤ PŘI BLOKÁDĚ CÍRKULACE KRVÉ	541

OBTÍŽ: RIZIKA VZNIKU MRTVICE A STAVY PO JEJÍM PRODĚLÁNÍ

I. SITUACE PO PRODĚLÁNÍ CMP NEBO TIA	545

OBTÍŽ: CHRONICKÁ ŽILNÍ NEDOSTATEČNOST